

šnji glavni šoli; od druge strani se je pa tudi zahtevalo, da naj bi bili učenci glavne šole tudi zmožni, podučevati v slovenskem jeziku, ker to tirja enakopravnost jezikov. V obojem oziru smo dobili sedaj vladini ukaz. C. k. ministerstvo je dne 15. prosenca t. l. za prihodnje šolsko leto odpravilo več šolskih knjig tukaj navadnih, med temi pa posebno praktično slovensko-nemško gramatiko, ktera, zahtevaje toliko zapletenih namenov zares ni dosti praktična, *) in ker drugega pripomočka ni bilo, priporočilo je za slovensko-nemški poduk dvojezično malo berilo in druge starejše šolske knjige. Ta ukaz je naznanilo c. k. deželno poglavarstvo knezo-škofovemu lavanškemu ordinariatu (?), in je ob enem tudi poprosilo, da naj učiteljem glavne šole dalje ukaže, česar je namenu pripravnega, in resno zahteva, da naj se učenci, kateri ne znajo slovenski, v kratki dobi tega naučé **), kajti razumé se, da le takošni učenci, kateri znajo nemški in slovenski jezik, morejo s pridom rabiti nove šolske knjige.

M. Močnik.

Iz Ljubljane. Ravno kar smo dobili iz Praga 3. l. g. Gerbičeve „Lire Slovenske“, ktera ima 6 prav vgodnih napevov: dva „na slavo sv. Cirilu in Metodu“, „sv. Jožef“, „žalostna mati božja“, „terpljenje Jezusovo“ in „oznanjenje Mariji“. Pervi list pride kmali na svitlo.

Imenik p. n. g. naročnikov: 74. Kašpar Lešnik, učitelj pri sv. Marjeti pri Pesnici. — 75. I. Poč, bogoslovec v Ljubljani. — 76. Andrej Znidarčič, duh. pomočnik v Kobaridu. — 77. O. Zofron Merk, gvardian v Mar. Nazaretu na spod. Štajerskem. — 78. Dr. Jože Muršec, učitelj veroznanstva v Gradcu. — 79. Anton Blagné, oskerbnik v Rakovniku. — 80. Pfarramt St. Georgen. — 81. Avgust K. Pügel, učitelj v Gradcu. — 82. Edvard Polak, dekan v Leskovcu. — 83. Janez Lukan, učitelj v Morobici. — 84. Čitavnica v Ljubljani. — 85. Dr. Anton Jare, prošt in c. k. šolski svetovavec v Ljubljani. —

*) Slovensko-nemška gramatika ni praktična temu, kdor je ne razumé. Kdor je pa ne razumé, kaže, 1. da ne vé, kako se v novejši dobi jezikov učimo; 2. ne razumé slovenskega jezika. Kaj čuda, da knjig, ktere primerjajo nemški in slovenski jezik, ne razumé; kar pa človek ne umé, to pa njemu ni koristno, to napada, ker noče spoznavati svoje nevednosti in nezmožnosti.

Iz teh vzrokov to gramatiko od več strani napadajo. Kdor pa mirno in pravično prevdaja, spoznatí mora, da namenu, kakoršnega so imele in ga še sedaj imajo glavne šole po slovenskih krajih, bolj pripravne in vgodne knjige nismo še imeli, in če se ta enostransko odpravi, drugo pa ostane vse pri starem, gremo rakovo pot. Učnikom, kateri ne znajo slovenskega jezika, ni le samo praktična slovensko-nemška gramatika, temuč vse slovenske knjige tern v peti, zadovoljni bi bili ta čas, ko bi se vse odpravile. Ker pa vendar sedanjí čas tirja, da se učí slovenski jezik, in jim tudi vest pravi, da niso šole zavoljo učencov, temuč učenci zavoljo šol, pa napadajo Slovence in njih jezik, agitirajo, denuncirajo, kar koli morejo, po prislovcí: „Odisse, quem laeseris“.

**) To bi bilo pravo, in potem bi pa tudi nehalo vse grajanje slovenskih šolskih knjig. Naj veljavnejši zoperniki slovenščine so vradniki in učenci. Ko bi se tem in unim pristavil obrok, do kterega bi se morali učiti slovenskega jezika, vso drugo pesem bi potem peli. Ti in vsi tokošni so zoperniki slovenščine ex offio. Ta služba pa ali vrad, kateri jim to nalaga, je njih zloznost in sebičnost. In dokler bojo prašali take možicelne, je li mogoče slovenski pisati, dotlej se bo govorilo: „Ni mogoče“. Komur pa ni mogoče, naj pa gre rakom žvižgat.

Pls.

86. Janez Pečar, kurat v Colu. — 87. Andrej Legat, učitelj v Zagorji. — 88. France Ksav. Lesjak, učitelj v Št. Ilji pri Švarcensteinu. — 89. Ivan Cetelj, učitelj v Gradu. — 90. Gabriel Postružnik, izgledni učenik v Lotmerku. — 91. Lovrence Arko, učitelj v Sodražici. — 92. Matevž Svetličič, korar v Rudolfovem. — 93. Anton Bezeg, učitelj na Gočah. — 94. Anton Krašovic, učenik v Cerknici. — 95. Peter Hitzinger, dekan v Postojni. — 96. Jože Potokar, učitelj v Mokronogu. — 97. Simon Lomšek, učitelj v Cerkljah. — 98. Jakob Setničar, učenik v Šturji. — 99. Martin Repič, učitelj pri sv. Miklavžu pri Lotmerku. — 100. France Pfeifer, učitelj na Goričici. — 101. Juri Tutek, dekan v Slovenskih goricah pri sv. Lenartu. — 102. France Šrol, duh. pomočnik pri sv. Lenartu v Slovenskih goricah. — 103. Janez Jager, učitelj pri sv. Lenartu v Slovenskih goricah. — 104. Peter Kovačec, učitelj pri sv. Trojici v Slovenskih goricah. — 105. Anton Kostanjšek, učitelj v Šentilnu. — 106. Anton Košutnik, učitelj v Št. Petru. — 107. Ignac Križman, učitelj v Dorabergu pri Goričici. — 108. Čitavnica v Goričici. — 109. Lovre Rožman, duh. pomočnik v Starem tergu. — 110. Simon Vovk, dekan v Radolici. — 111. Valentin Lah, duh. pomočnik v Radolici. — 112. Jožef Raktelj, učitelj III. razreda v Ribnici. — 113. Juri Urbas, duh. pomočnik pri sv. Jurju na Šavaici. — 114. Dragotin Šauperl, duh. pomočnik v Laškem tergu. — 115. Miha Teran, učitelj pri sv. Petru v Žicah. — 116. Ignaci Holzapfel, dekan v Ribnici. — 117. Anton Lesar, c. k. profesor in katehet v viši realki v Ljubljani. — 118. Janez Kunavar, zlatar v Št. Vidu pri Ljubljani. — 119. Luka Kušic, učitelj v glavni šoli v Terzicu. — 120. Jakop Ukmar, učenik v Mošnjah. — 121. Glavna šola v Ipavi. — 122. Jože Traven, učitelj v Naklem. — 123. Čitavnica v Ilir. Bistrici. — 124. Janez Rozman, ravnatelj mestne glavne šole pri sv. Jakopu v Ljubljani. — 125. Dr. France Močnik, c. k. šolski svetovalec v Gradcu. — 126. Lovre Herg, župnik v Lembahu pri Mariboru. — 127. France Verlič, duh. pomočnik v Lembahu pri Mariboru. — 128. Dr. Leo Vončina, c. k. profesor bogoslovja v Ljubljani. — 129. Jožef Kolarič, duh. pomočnik v Kostrivnici. — 130. Čitavnica v Mariboru. — 131. Juri Klančnik, duh. pomočnik pri sv. Martinu na Polki. — 132. Anton Pirš, učitelj na Vranskem. — 133. Tonej Štuhec, učitelj v Slov. Bistrici. — 134. Pavel Zorč, učitelj v Križah poleg Terzice. — 135. Božidar Barčar, duh. pomočnik v Rušah. — 136. Jožef Vraz, duh. pomočnik na Vurmbergu pri Ptuj. — 137. Jakop Jevšek, učitelj na Premu. — 138. France Govekar, učitelj na Igu. — 139. France Lander, podučitelj na Igu. — 140. Jožef Poklukar, fajmošter v Št. Vidu. — 141. Matija Hudovernik, učitelj na Doljih. — 142. Čitavnica v Celji. — 143. Janez Zdolšek, zgledni učitelj pri Novi cerkvi. — 144. Avgust Adamič, učitelj v Starem tergu pri Ložu. — 145. Učilnica v Marenberzi. — 146. Anton Jereb, učitelj v Knežaku. — 147. Srečan Pirc, učitelj v Jelšanah. — 148. Adalbert Candolini, c. k. okrajni adjunkt v Kostanjevici. — 149. France Teran, duh. pomočnik na Staradu. — 150. Janez Novak, učitelj pri sv. Martinu zraven Slov. Gradca. — 151. Alojz Serace, učitelj pri sv. Andražu v Slov. goricah. — 152. Simon Ješovnik, podučitelj pri sv. Ruperta na Goriškem. — 153. Matevž Rajšp, učitelj pri sv. Jurju na Slov. goricah. — 154. Franje Sijance, učitelj v Št. Barbari blizu Černjeka. — 155. Lavrenci Serajnik, fajmošter na Zili. — 156. France Elar, učitelj na Zili. — 157. Schuldistricts-Aufsicht in Rohitsch. — 158. Dr. J. Dobrila, škof v Poreču. — 159. Martin Ivanec, dekan v Šmarji na spodn. Štaj. — 160. Čitavnica v Sevnici. — 161. Jožef Starč, filozof v Pragi. — 162. Gustav Grossmann, učenik v Ospi. — 163. Janez Ed. Borštnik, učitelj na Blokah. — 164. Anton Pintar, fajmošter v Zalem logu. — 165. Janez Škofic, župnik v Suhoru. 166. — Anton Rejec, dekan v Vidmu.

Listnica. G. J. M. v V.: Smo poslali, kakor ste naročili; poprašajte na pošti „Wuchern“! G. J. C. v G.: Zavoljo „Babičke“ pišite g. Janežicu v Celovec!

Odgovorni vrednik:
Andrej Praprotnik.

Natiskar in založnik:
Jož. Rudolf Milic.